

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, Podzáhradná u. 8, 947 01 Hurbanovo, katedra.tortenelem@gmail.com

Beküldési határidő: 2026. november 27.

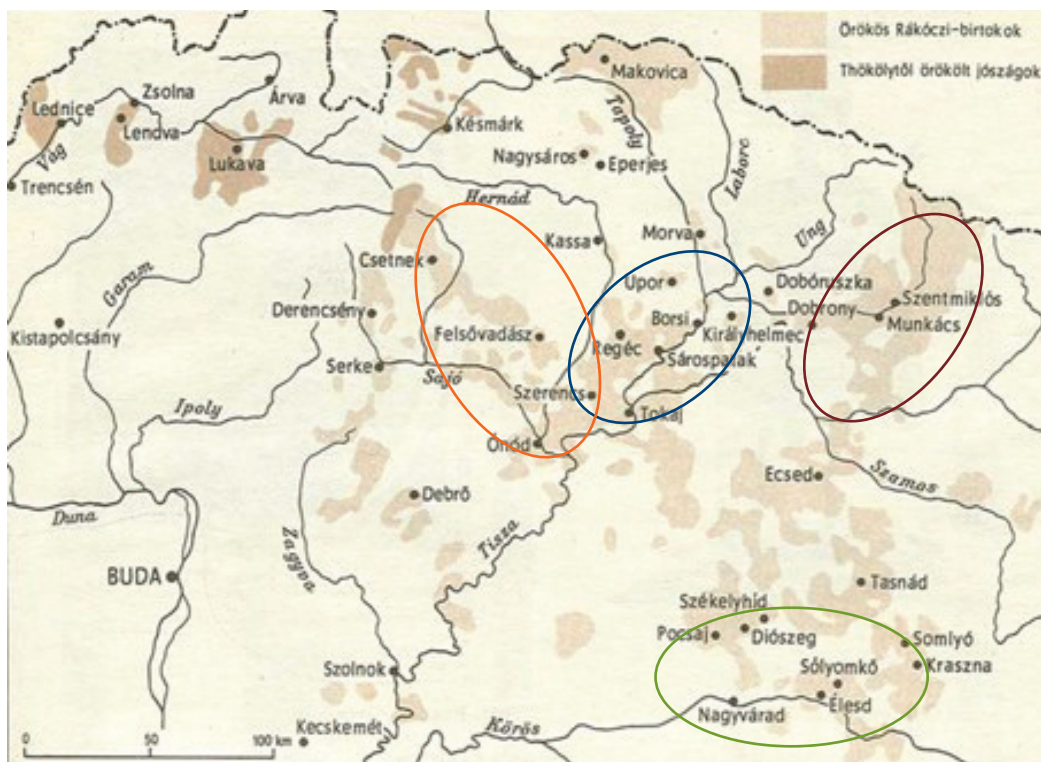
A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: II.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

2. FORDULÓ – A TÖRÖK FÉLHOLD ÉS A KÉTFEJŰ SAS ÁRNYÉKÁBAN

1) A Rákócziak birtokai

(20 pont)

A 17. század végén egyre nagyobb figyelmet kapott Északkelet-Magyarország, nemhiába, itt terült el a Rákóczi család hatalmas birtokrendszere. A térkép és ismereteid alapján töltsd ki a válaszlapon szereplő táblázatot a szövegben betűkkel megjelölt információkkal! A táblázat T) pontjához írd be, melyik színnel jelöltük be a térképen a szóban forgó területet!

A Rákóczi-birtokok egyik legnagyobb ékessége az a [A] nevű régió, amelyhez a család öröklés révén jutott. A területet a török kortól [B] néven is meglegetik, mert itt található a névadó vár. A terület említést kap [C] Hymnusában is. A régió hírnevét az [D] adja, amelyet állítólag a bényei prédikátor, [E] talált fel. A hagyomány szerint [F] fejedelemasszonyt lepte meg ezzel a nektárral. A bor hírnevét jelzi, hogy még a francia király is itta. Ő, vagyis [G] nevezte a híres nedűt a királyok borának és a borok királyának.

A régió akkor került újra a figyelem középpontjába, amikor [H] piacterén a császári katonákat a tömeg lemészárolta, mert azok meg akarták vámmoltatni a vásárosokat. Ennek pontos időpontja [I] volt, és már másnap hajnalra a felkelők kezére került [J] vára is. Erre a sorsra jutott a régiónak nevet adó vár is, amikor 500 felkelő megmászta a falakat, és a várban lévő [K] és huszárainak segítségével 200 német katonát mészároltak le. A helyi földbirtokos, a fiatal Rákóczi Ferenc nem vállalta a felkelés vezetését. Helyette az uralkodó székhelyére, [L] városába menekült. A felkelés leverésében nagy szerepet játszott a lotharingiai származású [M] hercege és a zempléni főispán, [N], aki a megyei nemesség bevetésével szórta szét a felkelők csapatait. Akik nem kerültek az üldözők kezére, Moldván keresztül török területre menekültek, hogy csatlakozzanak a kuruc vezér, [O] seregéhez.

A régiót a 20. században szétszakította az [P]-ban megszületett [K]-i békeszerződés. Hét falu az akkori új állam, [R] fennhatósága alá került, mint például [S] (egy példa).

2) Források

(10 pont)

Rákóczi Ferenc életéhez kapcsolódnak a képes források. Válaszolj a kérdésekre a válaszlapon található táblázatban!

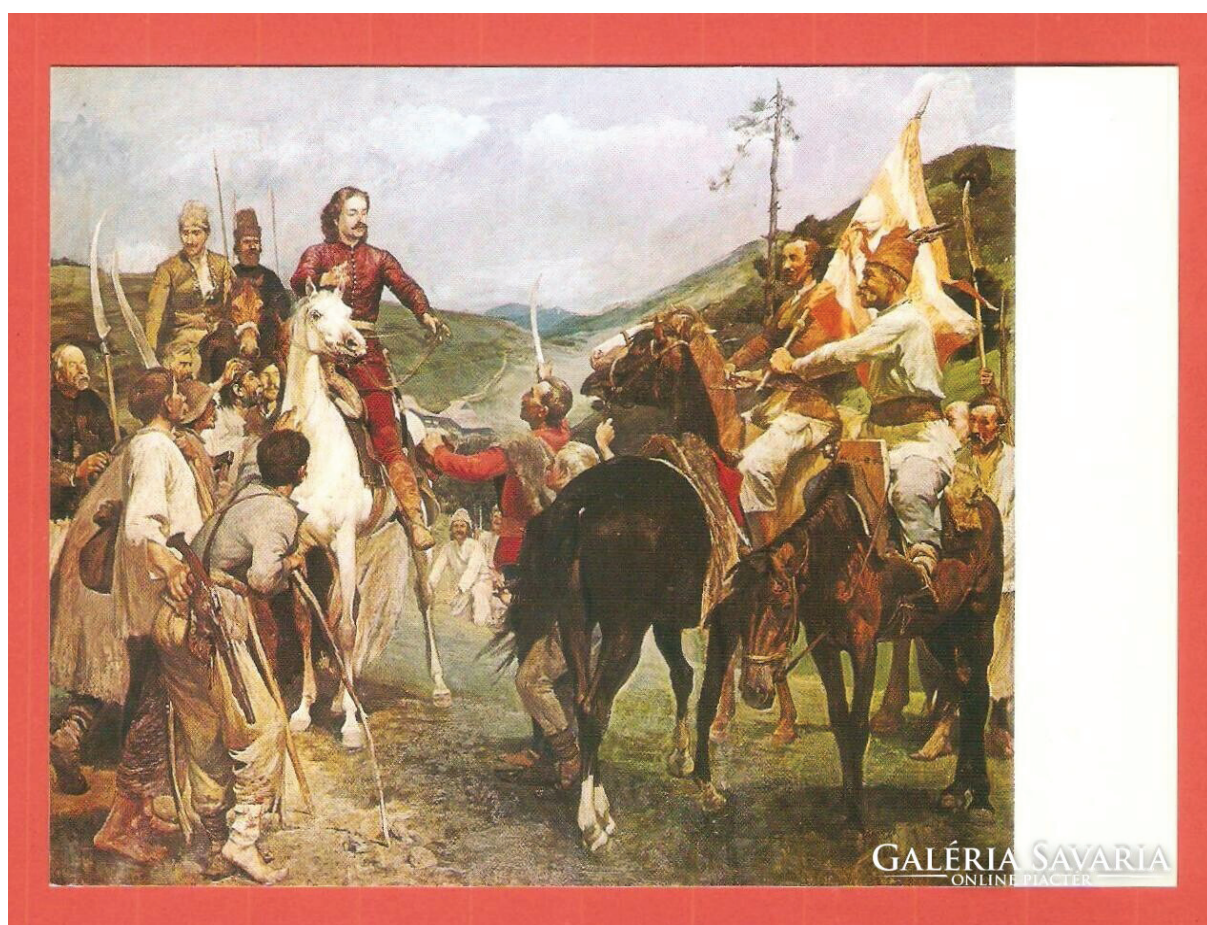

A) Melyik városban található az emléktábla és a szoborcso? (1)

B) Milyen céllal tartózkodott Rákóczi Ferenc az említett városban? (1)

- C) Milyen eseményt mutat be a festmény? (1)
 D) Ki a festő? (1)
 E) Hogy kapcsolódik a képen látható eseményhez Longueval Ferenc József személye? (3)

- F) Milyen eseményt mutat be a festmény? (1)
 G) Mikor és hol játszódik az esemény? (2)

3) Keresztrejtvény

(23 pont)

A meghatározások alapján töltsd ki a válaszlapon szereplő keresztrejtvényt és válaszolj a megoldással kapcsolatos kérdésekre!

- 1) Nógrádi származású köznemes, Rákóczi Ferenc meggyőzte őt, hogy legyen a titkára
- 2) 1690-ig erdélyi fejedelem
- 3) 1681-ben ide hívott össze országgyűlést I. Lipót
- 4) Itt zárták le a török háborút 1699-ben
- 5) Rákóczi Ferenc neveltetését felügyelő főpap (Lipót)
- 6) Város Thököly Imre birtokán
- 7) Rákóczi Ferenc bécsújhelyi megszőktetésében szerepet játszó tiszt (Gottfried)
- 8) Ebben a városban házasodott meg Rákóczi Ferenc
- 9) Magyar főúr, a 17. század végén az ország nádora (Pál)
- 10) A Habsburg kormányzat által kivetett adó, a katonák etetését rendelte el a jobbágyoknak
- 11) A Habsburg kormányzat által kivetett adó, a katonák szállítását rendelte el a jobbágyoknak
- 12) Itt hunyt el Zrínyi Ilona
- 13) Sarolta ... - Rákóczi Ferenc felesége
- 14) Népszerű királyi név a Habsburg családban a 17. században
- 15) Lengyel király a 17. század utolsó évtizedeiben (János)
- 16) Thököly itt aratott győzelmet a Habsburg sereg felett 1690-ben
- 17) Cseh város, ahol Rákóczi két évet töltött el a jezsuiták felügyelete alatt (német neve)
- 18) Település a Rákócziak birtokán

4) Nekem ez latinul van...

(7 pont)

De Nektek is, és bizonyára le tudjátok fordítani, mit is jelentenek. Magyarázzátok is meg, hogy kapcsolódnak Rákóczi Ferenchez, milyen eseményhez köthetők!

- A) **Recrudescunt inclytae gentis Hungariae vulnera** – Mit jelent magyarul? Mikor és hol született?
- B) **Cum Deo pro Patria et Libertate** – Mit jelent magyarul? Hol jelent meg a felirat, milyen tárgyakon?
- C) **Dux et Princeps** – Mit jelent magyarul? Milyen esemény kapcsán kezdte használni Rákóczi?